

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosova

Opština Vitina

Plan za održavanje
Javnih otvorenih površina
2017-2021
Opština Vitina

**Plan za održavanje
Javnih otvorenih površina
2017-2021
Opština Vitina**

Izgradnja sveobuhvatnih, zdravih, funkcionalnih, atraktivnih i produktivnih gradova je možda jedan od najvećih izazova s kojim se suočava čovečanstvo u današnje vreme. Najvažniji deo slagalice da se ovo ostvari možda se krije u javnim otvorenim površinama koje se s pravom smatraju kao srca urbanih zona.

Dobro projektovane, realizovane i dobro održane Javnim otvorenim površinama (JOP), sa nizom funkcija koje one pružaju, bitan su faktor za uključivanje društvenih grupa i za blagostanje građana.

Pohvale

Plan za održavanje i Plan za investicija u javnim otvorenim površinama su pripremljeni od strane radne grupe (RG) opštine Vitina, čiji nosilac je Direkcija za javne službe uz podršku i blisku saradnju sa koordinacionom grupom (KG), službenicima projekta kao i lokalnim i međunarodnim konsultantima, odgovornim licima projekta DEMOS/Helvetas-Swiss Intercooperation i finansiran je od strane Švajcarske kancelarije za saradnju na Kosovu/Swiss Development Office in Kosova (SCO-K)

RG i KG za izradu Plana za održavanje i Plana za investicije u javnim otvorenim površinama u opštini Vitina vršili su identifikaciju javnih otvorenih površina na terenu kao i planiranje aktivnosti potrebnih za održavanje istih, oslanjajući se na iskustvo sa lokalnim partnerskim opštinama kao i na međunarodnom iskustvu.

Radna grupa

- 1. Ajet Sallahu** – Rukovodilac grupe, Direktor DUPZZŠ-a
- 2. Mustafë Islami** – Član
- 3. Alban Sokoli** – Član
- 4. Destan Avdyli** – Član
- 5. Ibadete Hyseni** – Članica
- 6. Shefki Aliu** – Član
- 7. Nuredin Lutfiu** – Član

Koordinaciona grupa

- 1. Hasan Aliu** – Zamenik gradonačelnika opštine Vitina
- 2. Naim Pira** – Predsedavajući skupštine Vitina
- 3. Nexhmedin Jakupi** – Direktor DJSVS-a

Tim podrške

- 1. Besnik Keka** – Lokalni savetnik
- 2. Teuta Jaha-Hoxha** – Službenica projekta DEMOS/Helvetas-Swiss Intercooperation
- 3. Majlinda Jupolli** – Službenica projekta DEMOS/Helvetas-Swiss Intercooperation
- 4. Rrona Berisha** – Pripravnica u DEMOS/Helvetas-Swiss Intercooperation

Spisak skraćenica

DEMOS	Decentralization and Municipal Support – Program za decentralizaciju i podršku opština
SCO-K	Švajcarska kancelarija za saradnju na Kosovu/Swiss Development Office in Kosova (SCO-K)
GIS	Geographical Information System – Geografski informacioni sistem
SOV	Skupština opštine Vitine
JOP	Javne otvorene površine
POJOP	Plan održavanja javnih otvorenih površina
PIJOP	Plan investicija u javnim otvorenim površinama
ORP	Opštinski razvojni plan
URP	Urbanistički razvojni plan
UReP	Urbanistički regulatorni plan
DJSVS	Direkcija za javne službe i vanredne situacije
UZ	Urbana zona
UZC	Urbana zona centar
CSR	Centar za socijalni rad
DJSVS	Direkcija za javne službe i vanredne situacije
DUPZŽS	Direkcija za urbanizam, planiranje i zaštitu životne sredine
DIKG	Direkcija za imovinu, katastar i geodeziju
OJS	Odbor za javne službe

Sadržaj

1. Uvod	7
1.1. Profil opštine Vitina.....	7
1.2. Funkcije JOP-a.....	9
1.3. Delokrug Plana održavanja JOP-a	9
1.4. Vodeći principi	12
1.5. Referentni dokumenti za pripremu POJOP-a	13
2. Trenutno stanje i analiza jop-a	14
2.1. Trenutno stanje JOP-a	16
2.2. Sadašnji ugovori za upravljanje JOP	18
2.3. Operativni troškovi za održavanje JOP-a u prethodne tri godine.....	19
2.4. Opšti opis aktivnosti za različite oblasti održavanja	21
3. Vizija, ciljevi i strategija o jop-u.....	22
3.1. Vizija Skupštine opštine Vitina o JOP-u.....	22
3.2. Specifični ciljevi i zadaci	22
4. Finansijski plan.....	23
4.1. Planirani troškovi održavanja za srednjoročni period1	27
5. Podizanje javne svesti	28
5.1. Opštinska strategija i aktivnosti sa zajednicom	28
6. Praćenje i razmatranje	30
6.1. Dopuna i revizija POJOP-a	30
Aneks 1	33
Aneks 2	35
Aneks 3	36
Aneks 4	37

Spisak tabela

Tab. 1 Spisak JOP-a.....	10
Tab. 2 Spisak puteva i trotoara	11
Tab. 3 Analiza površina za pasivnu i aktivnu rekreaciju	16
Tab. 4 JOP-i pored spomenika i spomen ploča	16
Tab. 5 Groblja palih boraca i heroja	16
Tab. 6 Groblja u urbanoj i ruralnoj zoni	17
Tab. 7 Pijace	17
Tab. 8 Tabelarni prikaz troškova održavanja za 2017. godinu	19
Tab. 9 Finansijski plan za održavanje JOP-a.....	23
Tab. 10 Broj JOP-a prema kategorijama	23
Tab. 11 Površine puteva i trotoara.....	23
Tab. 12 Izveštaj prema aktivnostima	24
Tab. 13 Aktivnosti održavanja.....	24
Tab. 14 Održavanje prema kategorijama	24
Tab. 15 Održavanje po tromesečju.....	24
Tab. 16 Održavanje prema glavnim kategorijama	25
Tab. 17 Održavanje prema aktivnostima u odnosu na vremenske periode.....	25
Tab. 18 Održavanje po tipologiji	26
Tab. 19 Održavanje ostalih JOP-a	26
Tab. 20 Ukupni troškovi održavanja za period 2017-2021.....	27
Tab. 21 Tabelarni oblik predložen za praćenje	36
Tab. 22 Održavanje – Standard održavanja prema modelu 1	37
Tab. 23 Održavanje – Standard održavanja prema modelu 2.....	39

Spisak slika

Slika 1: Opština Vitina u odnosu na Kosovo	8
Slika 2: JOP-i u Vitini	14
Slika 3: Grafički prikaz JOP-a u urbanoj zoni Vitine	15
Slika 4: Odnos između JOP-a i održavanja puteva	20
Slika 5: Površine prema kategoriji, održavane u 2015. godini	21
Slika 6: Troškovi održavanja	25
Slika 7: Grafički prikaz troškova održavanja prema aktivnostima održavanja.....	26
Slika 8: Grafički prikaz prema kategorijama JOP-a.....	27

1. UVOD

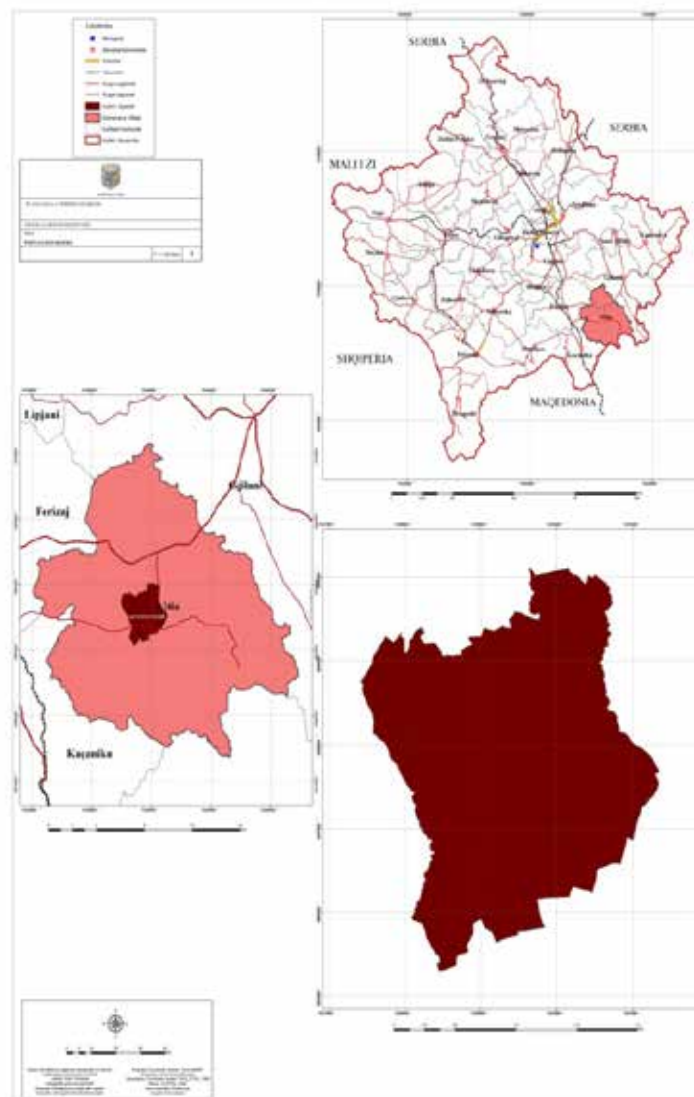
Vitina je partnerska opština projekta DEMOS, koji finansira Švajcarska vlada, odnosno Švajcarska kancelarija za saradnju na Kosovu/Swiss Development Office in Kosova (SCO-K), a koji sprovodi Helvetas Swiss Intercooperation, i koji je orijentisan na podršku stvaranja i održavanja JOP-a, proceni, planiranju, praćenju usluga, sprovođenju i podizanju javne svesti.

1.1. Profil opštine Vitina

Opština Vitina prostire se na jugoistoku Kosova. Na severoistoku graniči se sa Gnjilanom, na zapadu sa opštinom Uroševac, na jugozapadu sa opštinom Kačanik, i na jugoistoku sa Makedonijom. Sa asfaltiranim putevima je povezana sa magistralom Priština- Skoplje na udaljenosti od samo 13 km, dok sa Prištinom je povezana auto putem u dva smera: putem Uroševca sa 55 km udaljenosti i putem Gnjilana sa 67 km udaljenosti. Samo 13 km joj je potrebno da se priključi železnici Kosova, dok od Aerodroma u Prištini je udaljena 80 km. Sa graničnim prelazom sa Makedonijom (Elez Han) deli ih samo 37 km, sa Skopljem 60 km, dok sa aerodromom Skoplja samo 82 km. Naseljena mesta opštine Vitina su: Požaranje, Ramnjane, Novo selo, Trpeza, Ciflak, Gornja Slatina, Dona Slatina, Trstenik, Čerkez Sadovina, Letnica, Gornja Stubla, Vrnez, Šašare, Vrnvokolo, Grmovo, Smira, Drobeš, Vrban, Gušica, Jerli Sadovina, Đelekare, Ribnik, Donja Stubla, Goden, Podgorce, Ravnište, Ljubište, Radivojce, Balance, Žitinje, Budrika, Devaja, Binac, Begunce, Kabaš, Debelde, Šušte, Buzovik i Mijak.

Održavanje javnih otvorenih površina je određeno s prioritetom prema opštinskim politikama. Dobro prostorno i regulativno planiranje kao i nadovezivanje JOP-a, doprinosi u oživljavanju opštine i stvara mogućnosti za formalne i neformalne aktivnosti rekreacije.

Većina naselja opštine Vitina imaju više od 1.000 stanovnika. Najveći broj stanovnika ima sam grad Vitine (4.924 stanovnika), dok broj stanovnika u opštini Vitina prema popisu 2011. godine je 46.987. Najveća sela po broju stanovnika su: Požaranje, Smira, Đelekare, Begunce, itd. Depopulisana sela su: Mijak i Vrnez bez ijednog stanovnika, Vrnvokolo sa 1 stanovnikom i Šašare sa 12 stanovnika. Gustina stanovništva po km² u opštini Vitina iznosi 174 s/km². Nakon diskusije sa Radnom grupom o demografskom planiranju, naročito tokom letnjih meseci, zaključeno je da je broj stanovnika oko 7.000, ako su obuhvaćeni i građani koji žive van Kosova. Međutim, usvojeni broj stanovnika treba se proveriti od strane Zavoda za statistiku Kosova.

Slika 1: Opština Vitina u odnosu na Kosovo

Prirodna baština u opštini Vitina

U 2015. godini, od strane Kosovskog instituta za zaštitu prirode, evidentirano je 21 spomenika prirode, dok 15 od njih je predloženo da budu pod zaštitom.

- Prirodnih botaničkih spomenika ima devet (9). Planirano je da se održavanje botaničkih spomenika uključi u pregled plana nakon jednogodišnjeg perioda sprovođenja.
- Prirodnih hidroloških spomenika ima tri (3). Održavanje hidroloških spomenika planira se uključiti u pregled planova nakon jednogodišnjeg perioda sprovođenja.
- Prirodni geomorfološki spomenik. Planirano je da se održavanje spomenika uključi u pregled plana nakon jednogodišnjeg perioda sprovođenja.
- Zona Mlake u Slatini
- Zona u Letnici. Planirano je da se održavanje uključi u pregled plana nakon jednogodišnjeg perioda sprovođenja.

1.2. Funkcije JOP-a

- **Doživljavanje prirode:** prilika za građane da doživljavaju bogate prirodna, kulturna, arheološka okruženja itd;
- **Rekreacija:** pružanje različitih mogućnosti za rekreaciju u prirodnom okruženju: hodanje, trčanje, biciklizam, društveni skupovi, kulturna dešavanja;
- **Edukacija:** JOP-i takođe mogu poslužiti kao prirodne učionice s mogućnostima učenja i istraživanja sa učenicima i decom različitih starosnih grupa;
- **Urbano projektovanje:** okruženja duž JOP-a karakterišu se sa ograničenjima u razvoju gradnje i pružaju dobre pejzaže i poglede, definišu urbane granice i obeshrabruju nekontrolisano urbano proširenje;
- **Stvaranje baštine:** očuvanje važnih karakteristika prirodnog okruženja grada Vitina je visok prioritet za građane i za programske ambicije vezane za rečna korita, zelene koridore, železnice, puteve itd.;
- **Organizacije s javnošću:** kulturni događaji, edukacija javnosti za očuvanje prirode, životne sredine i podizanje građanske svesti;
- **Pogodnosti za životnu sredinu:** funkcija regulisanja klime, očuvanje raznolikosti flore i faune, ravnoteža CO₂, motivacija i inspiracija za kulturu, umetnost itd.

1.3. Delokrug Plana održavanja JOP-a

Sa javnim otvorenim površinama (JOP) obuhvaćenim u ovom planu podrazumevaju se sve javne površine od značaja za razvoj društvenog i javnog života u gradu Vitina, kao:

- Parkovi;
- Trgovi;
- Šetališta;
- Korito reke Morava;
- Zelene površine;
- Sportski tereni;
- Prostori za parkiranje vozila;
- Prostori oko sakralnih (verskih) objekata i spomenika;
- Putevi;
- Trotoari;
- Pijace;
- Spomenici;
- Spomen ploče;
- Groblja palih boraca.

Održavanje javnih otvorenih površina oko više-stambenih objekata i zajedničkih površina u okviru objekata odgovornost su opštine i planirano je da se obuhvate u spisku opštinskog održavanja.

Održavanje javnih otvorenih površina, pored školskih institucija i ostalih opštinskih institucija, je odgovornost relevantnih institucija, pošto imaju odvojeni budžet za održavanje. Održavanje groblja u ruralnoj zoni organizovano je od samih stanovnika sela i planira se da sa revizijom plana budu uključene u spisku javnih otvorenih površina koje se održavaju opštinskim budžetom. Cilj plana za održavanje javnih otvorenih površina (POJOP), je da jasno definiše potrebe/zahteve i delovanja lokalne vlasti i relevantnih odeljenja opštine za održavanje JOP-a na poželjnom standardnom nivou. Plan je namenjen da omogući identifikaciju, obrazloženje i određivanje potrebnih prioriteta za održavanje JOP-a. Plan je izrađen za srednjoročni period 2017-2021; može se revidirati, dopuniti i ažurirati svake godine na empiričkim osnovama, nakon analize ostvarenje istog za prethodnu godinu.

Određivanje JOP-a koji se obuhvataju u Planu održavanja

Plan održavanja i plan investicija za javne otvorene površine izrađeni su za srednjoročni period. U prvom periodu sprovođenja odlučeno je da se obuhvate sledeće površine:

Tab. 1 Spisak JOP-a

Br.	Zona	Naziv	Tipologija JOP-a	Površina u m ²
1	Urbana	"Nijazi Azemi"	Trg	2.680
2	Urbana	"Lidhja e Prizrenit"	Park	840,00
3	Urbana	"Hasan Alia"	Park	1.308,00
4	Urbana	"Kerem Lewton"	Park	746,00
5	Urbana	"Rashit Mustafa"	Trg	200,00
6	Urbana	"Hasan Kabashi"	Trg	1.097,00
7	Urbana	Groblje palih boraca	Groblje palih boraca	10.641,00
8	Urbana	Korito reke Morava	Korito reke	7.436,80
9	Urbana	Park blizu džamije	Park	1.173,00
10	Urbana	Kružni tok kod "Hoxhë Januzi"	JOP u kružnom toku	55,00
11	Urbana	Kružni tok kod "Brigada 173"	JOP u kružnom toku	55,00
12	Urbana	Trg kod Bafti Haxhiu	Trg	360,00
13	Urbana	Trg "Hollbruk"	Trg	85,00
14	Urbana	Ul. "Adem Jashari"	Trg	5.246,00
15	Ruralna	Trgu u Požeranje	Trg	5.000,00
16	Urbana	Trg "Mejdi Korrani"	Trg	820,00
17	Ruralna	Spomenik kod Đelekare	JOP pored spomenika	250,00
18	Ruralna	Spomenik u Podgorce	JOP u kružnom toku	550,00
19	Ruralna	Spomenik u Ramnjanu	JOP u kružnom toku	500,00
20	Ruralna	Park u Ramnjanu	Park	3.514,00
21	Ruralna	Spomen u Jerli Sadovini	JOP u kružnom toku	1.280,00
22	Ruralna	Spomen ploča u Urganu	JOP pored spomenika	200,00
23	Ruralna	Spomenik u Smiri	JOP pored spomenika	1.000,00
24	Ruralna	Spomen kamen u Smiri	JOP pored spomenika	30,00
25	Ruralna	Trg u Kabašu	Trg	1.780,00

26	Ruralna	Trg u Letnici	Trg	4.527,00
27	Urbana	Šetalište Vitina-Binca	Šetalište	1.800,00
28	Urbana	Fudbalski teren u Vitini	Sportski teren	16.421,45
29	Urbana	Zelena pijaca u Vitini	Zelena pijaca	8.969,78
30	Ruralna	Pijaca životinja Dobreš	Stočna pijaca	11.269,90
31	Ruralna	Fudbalski teren u Jerl Sodovini	Sportski teren	8.033,00
32	Ruralna	Fudbalski teren u Požeranu	Sportski teren	10.185,00
33	Ruralna	Spomenik "Hoxhë Januzi"	JOP pored spomenika	300,00
34	Ruralna	Park u Sodovini	Park	600,00
35	Ruralna	Park u Vrbanu	Park	10.000,00
36	Urbana	Održavanje puteva i trotoara	Putevi i trotoari	44.991,00
37	Ruralna	Spomen ploča 1 u Smiri	JOP pored spomenika	15,00
38	Ruralna	Spomen ploča 2 u Smiri	JOP pored spomenika	15,00
39	Ruralna	Groblja heroja i palih boraca u Gornjoj Stubli	Groblje palih boraca	30,00

Tab. 2 Spisak puteva i trotoara

Br.	Zona	Naziv	Tipologija JOP-a	Površina u m ²
1	Urbana	"2 Korriku"	Putevi i trotoari	3.410
2	Urbana	"Agim Ramadani"	Putevi i trotoari	3.600
3	Urbana	"Adem Jashari"	Putevi i trotoari	5.567
4	Urbana	"11 Marsi"	Putevi i trotoari	2.116
5	Urbana	"UÇK"	Putevi i trotoari	6.792
6	Urbana	"28 Nëntori"	Putevi i trotoari	2.042
7	Urbana	"Hoxhë Jonuzi"	Putevi i trotoari	4.160
8	Urbana	"Dëshmorët e Kombit"	Putevi i trotoari	2.815
9	Urbana	"Brigada 173"	Putevi i trotoari	4.562
10	Urbana	"Idriz Seferi"	Putevi i trotoari	3.442
11	Urbana	"Kongresi i Ma-nastirit"	Putevi i trotoari	2.000
12	Urbana	"Lidhja e Prizrenit"	Putevi i trotoari	2.800
13	Urbana	"Rexhep Bislimi"	Putevi i trotoari	1.500
14	Urbana	"Kemajl Azizi"	Putevi i trotoari	800
	Ukupno			40.791

Osim Javnih otvorenih površina navedenih u gornjoj tabeli, karakteristični element za urbani deo grada Vitina su i redovi drveća duž glavnih puteva i oko reke Morava. Održavanja drveća kao aktivnost hortikulture uključeno je u okviru relevantnih JOP-a.

Tokom revidiranja, plan će obuhvatiti i ostale javne otvorene površine, zavisno od potreba/zahteva i budžetskih mogućnosti. Zavisno od sadržaja javnih površina, evidentirane su i glavne oblasti koje se tiču potrebnih aktivnosti za održavanje JOP-a.

JOP-i sa visokom stopom prioriteta održavanja i investicija, identifikuju se na osnovu inventarizacije i učestalosti korišćenja. Inventarizacija je odrađena od strane DUPZŽS i DJSVS uz korišćenje GIS aplikacije.

1.4. Vodeći principi

U nastavku navedeni su nekoliko od vodećih principa za upravljanje i održavanje JOP-a kao pravni procesi i planiranja zajednice, na osnovu razvojnih plana kao vitalni deo okvira lokalnog razvoja, u cilju poboljšanja i očuvanja karaktera površina u kojima građani žive, deluju i provode svoje slobodno vreme. Ovi principi su:

- Održavanje svih JOP-a u dobrom i funkcionalnom stanju;
- Jednaka raspodela JOP-a u svim naseljima, bila ona formalna ili neformalna;
- Pravo upućivanje svih projektnih i operativnih pitanja vezano za potrebe za održavanje JOP-a;
- Standardizacija redovnog održavanja. U bliskoj budućnosti može se očekivati da se postavi jedan relativno normalizovani sistem i isti će se prilagoditi bilo za planiranje, za revidiranje dopunskih zahteva u održavanju, ili za razvoj novih javnih otvorenih površina.

Zone/oblasti održavanja preporučenih JOP-a za standardizaciju u ovom i ažuriranim dokumentima do očekivane normalizacije tokom budućih ciklusa projekta su:

- Održavanje zelenila (niskog, srednjeg, visokog);
- Održavanje izgrađenih sredina (trgovi, pešačke staze i pokrivene površine);
- Održavanje površina za parkiranje vozila;
- Održavanje spomenika, spomen ploča i groblja palih boraca;
- Održavanje fasada javnih više-stambenih i ostalih objekata, prema reviziji plana.

Standardni opisi u obliku različitih tehničkih specifikacija za različite oblasti održavanja JOP-a sastavni su deo ovog dokumenta.

Zbog trenutnog lošeg stanja, planiranje za kapitalne popravke obuhvaćen je u planu investicija, dokument koji prethodi planu održavanja, i isti je izrađen nakon detaljnog snimanja trenutnog stanja JOP-a u gradu.

1.5. Referentni dokumenti za pripremu POJOP-a

Principi se zasnivaju na izrađenim i planiranim dokumentima kao i na principima raznovrsnih mogućnosti korišćenja. Opština Vitina je usvojila Opštinski razvojni plan i Urbanistički razvojni plan, Regulativni Plan "CZJI" i UReP "Severna Zona", Plan urbane mobilnosti, Plan za upravljanje otpadom, Strategiju lokalnog ekonomskog razvoja, Plan za upravljanje vanrednim situacijama, itd. Neki od dokumenata u okviru zakonskog okvira na koje se svodi priprema ovog plana su:

- Zakon o prostornom planiranju br. 04/L-174;
- Zakon o zaštiti životne sredine br. 03/L-025;
- Zakon o lokalnoj samoupravi, Službeni List RK / Priština: godina III / br. 28 / 4. jun 2008, član 17, stav p, " pružanje i održavanje javnih parkova i površina" br. 03/L-040;
- Opštinski razvojni plan (ORP), odobren 2010. godine;
- Urbanistički razvojni plan (URP), odobren 2010. godine;
- Urbanistički regulatorni plan "CZJI"
- Urbanistički regulatorni plan "Severna Zona", 2013;
- Uredba o životnoj sredini, revidirana i dopunjena 2015. godine;
- Ostale uredbe za opštinske usluge i vanredne situacije.

Na osnovu strateških planova, opština u saradnji sa institucijama centralnog nivoa (Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja kao i Ministarstva kulture, omladine i sporta), treba da pripremi Plan upravljanja za integrisanu zaštitu prirode i spomenika kulture. Plan treba da štiti bilo koji razvoj koji može uticati na vrednost spomenika, osim onih koji su u funkciji zaštite.

Slobodne zone, kao što su poljoprivredne, zone sa posebnim arheološkim vrednostima, priroda, pejzaž i zeleni koridori, koji su definisani u URP-u, trebaju se čuvati od nekontrolisane gradnje.

2. TRENUTNO STANJE I ANALIZA JOP-A

Rezultati ove inventarizacije predstavljeni su u tematskim mapama stvorenim u GIS-u kao i tabelarnom prikazu (Aneks), odrađenih tokom redovnih sesija sa konsultantima DEMOS projekta. U istim su prikazani JOP-i sa karakteristikama prema tipografiji, veličini, kvalitetu kao i prema učestalosti korišćenja od strane građana.

Slika 2: JOP-i u Vitini

Legenda

- Putevi Vitina
- Groblja Vitina
- Otvoreni Prostori
- Katastarska zona

Otvoreni Prostori - GRAD VITINA

Slika 3: Grafički prikaz JOP-a u urbanoj zoni Vitine

2.1. Trenutno stanje JOP-a

Poduzeta je detaljna inspekcija od strane radne grupe kako bi evidentirali i ažurirali inventar JOP-a, kako bi merili površine, i procenili njihovo trenutno stanje u gradu Vitina. Ovo je bila prva faza sistematske procene, promovisanja i razvoja POJOP-a u urbanoj zoni grada kao i putem geografskog sistema i ruralne zone. Rezultati ove detaljne inventarizacije predstavljeni su u tematskim mapama stvorenim u QGIS, kao i u tabelarnom obliku (Excel baza podataka), izrađene tokom redovnih sesija sa konsultantima DEMOS projekta. U istim su prikazani JOP-i sa karakteristikama prema tipografiji, veličini, kvalitetu kao i prema učestalosti korišćenja od strane građana.

Podaci o trenutnim površinama JOP-a

Što se tiče trenutnih površina JOP-a u gradu Vitina, od gore navedene inventarizacije, uzeti su podaci o veličini površina u odnosu na broj stanovnika, koje su prikazane u sledećoj tabeli.

Tab. 3 Analiza površina za pasivnu i aktivnu rekreaciju

JOP-i prema tipologiji	Površina u m ²	Br. stanovnika	Površ JOP-a u m ² / stan.
Parkovi/zelenila	7.581	46.987	0,16
Trgovi	21.795	46.987	0,46
Šetališta pored reke	1.800	46.987	0,04
Korita reka	37.184	46.987	0,8
Sportski tereni	24.639	46.987	0,52
Zelene površ/kružni tokovi	110	46.987	0,002
Ukupno JOP-a u m ²	93.109	46.987	1,98

Tab. 4 JOP-i pored spomenika i spomen ploča

JOP-i prema tipologiji	Površina u m ²
JOP-i pored spomen ploča	1.250
JOP-i pored spomenika	2.560

Tab. 5 Groblja palih boraca i heroja

JOP-i prema tipologiji	Površina u m ²
Groblja palih boraca	10.641
Groblja heroja	30
Ukupno u m ²	10.671

Tab. 6 Groblja u urbanoj i ruralnoj zoni

JOP-i prema tipologiji	Površina u m ²
Groblja u urbanoj zoni	Nisu deo projekta
Groblja u ruralnoj zoni	Nisu deo projekta
Ukupno u m ²	

Tab. 7 Pijace

JOP-i prema tipologiji	Površina u m ²
Zelena pijaca	8.970
Stočna pijaca	11.269
Ukupno u m ²	20.239,68

Izgrađene i ostale površine koje nisu tretirane planom i koje se trebaju ispuniti putem revidiranja plana su:

- Groblja u urbanoj zoni i
- Groblja u ruralnoj zoni

Od gore navedenih tabela, evidentno je da postojeći lokalni standardi ne poklapaju se sa onim projektovanim i ciljanim za JOP-e (trgovi, parkovi i rekreacija), dok trenutno stanje uopšteno se može opisati na sledeći način:

- Trenutna površina JOP-a za aktivnu i pasivnu rekreaciju je 1.98 m²/stanovnik;
- Trenutno stanje (lokacije JOP-ova) u pogledu pristupa, sa fokusom na udaljenost (razdaljinavreme); iako nije izvršena niti jedna analiza u pogledu opsega pokrivanja JOP-ima, od opštih zapažanja jasno je da postojeće površine uopšteno su koncentrisane u centru. One ne pokrivaju urbane zone dalje od centra grada;
- U ovom trenutku ne može se tvrditi da su one stvarno dovoljne i dobro nadovezane, međutim cilj je opštine Vitina da u dugoročnom planu pruži iste na jednom standardnom nivou koji je zadovoljavajući.

Ciljani predviđeni standardi u opštinskim planovima su usvojeni i u POJOP-u. Opštinska vlast nastoji pružiti dovoljan broj i količinu JOP-a za aktivnu i pasivnu rekreaciju, kako bi se ispunile potrebe sa prirodnim sadržajem, trgovima, stazama, ostalim površinama raspodeljenim u prostornom pogledu, tako da iste budu bliže građanima. Kvantitativni ciljani standard JOP-a u dugoročnom planu je 7-10 m² po stanovniku.

Kvalitet postojećih JOP-a

Kvalitativni standardi; kvalitativni JOP-i promovišu očuvanje fizičkog i mentalnog zdravlja. Mogućnost za fizičke aktivnosti, bilo one aktivne ili pasivne, za učesnike biće od koristi u fizičkom, društvenom i psihološkom pogledu, rezultirajući na smanjenje svakodnevnog pritiska/stresa, u promovisanju zdravog života građana i u stabilnost naselja.

Uopštena je procena da u nedostatku jednog adekvatnog plana i ograničenih budžetskih kapaciteta, JOP-i u prošlosti se nisu održavali na prikladnom nivou.

Korišćenje postojećih JOP-a

Prema korišćenju, JOP-i uopšteno su klasifikovani na one sa učestalim korišćenjem, kao što su parkovi i zelene površine u uskoj zoni centra, sa prosečnim korišćenjem kao i JOP-i koji se uopšte ne koriste.

2.2. Sadašnji ugovori za upravljanje JOP

Kako u prošlosti, tako i sada, održavanje JOP-a je vršeno ugovorima o pružanju usluga, koji su dati spoljnim ugovorenim operaterima, odnosno, trogodišnjim okvirnim ugovorima. Istim upravlja službenik koji je angažovan za nadzor infrastrukturnih projekata. Od brojnih identifikovanih nedostataka u njima, možemo pomenuti:

- a. nedostaci u raspodeli zona/ oblasti održavanja;
- b. nedostaci u predviđenim aktivnostima održavanja;
- c. netačno opisivanje aktivnosti održavanja;
- d. nepostojanje tehničkih specifikacija;
- e. nedostaci u planiranju i u dinamici održavanja.

Gore pomenuti nedostaci, doveli su u pitanje i relevantnost ponuđenih cena u prethodnim ugovorima, a kao posledica toga, i praćenje održavanja bi moglo da bude otežano.

2.3. Operativni troškovi za održavanje JOP-a u prethodne tri godine

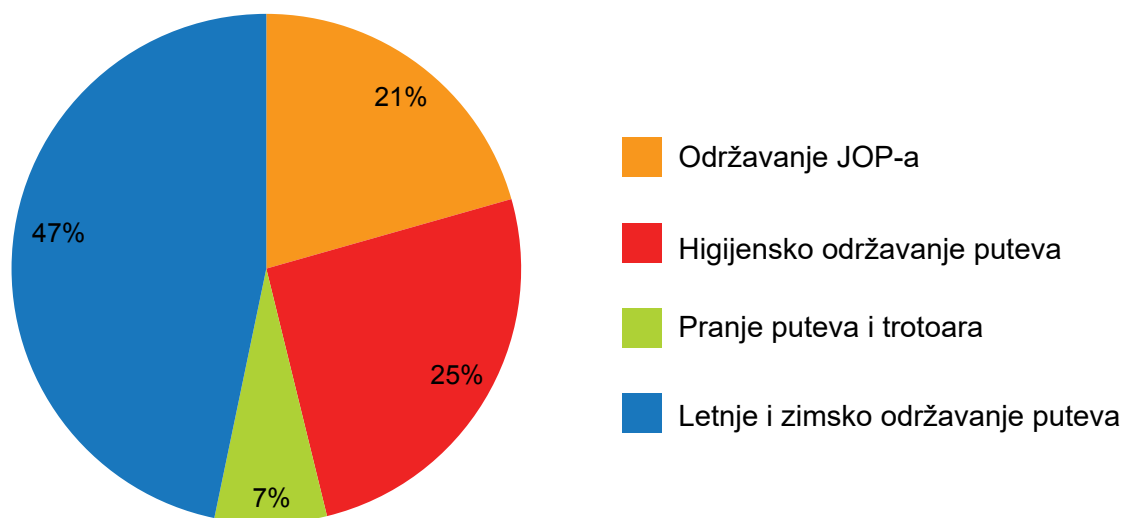
Iz analiza prethodnih ugovora, podaci o cenama po jedinici za održavanje JOP-a su prikazani u sledećoj tabeli:

Tab. 8 Tabela prikaz troškova održavanja za 2017. godinu

Br.	Jedinica	Tipologija	J. m.	Ko- ličina	Cena po jedinici	Broj mesečnih aktivnosti	Broj meseci	Vred- nost u €
1	Održavanje cveć i ukrasnog drveća u ulici "Adem Jashari" na obe strane	Zelena površina	m ²	570	0,02	4	12	547,2
2	Održavanje zelene površine kod groblja palih boraca	Groblje	m ²	10.628	0,03	4	1	1.275,36
3	Održavanje spomenika u Požaranje, Jerli Sadovina, Smira, Skifteraj i Vrbanu	JOP pored spomenika	m ²	1.730	0,01	4	12	830,4
4	Mirëmbajtja e sheshit "Nijazi Azemi"	Shesh	m ²	2.907	0,0414	1	12	1.444,20
5	Mirëmbajtja e sheshit "Hasan Alia"	Shesh	m ²	2.065	0,0414	1	12	1.025,89
6	Mirëmbajtja e sheshit "Rashit Mustafa"	Shesh	m ²	110	0,0414	1	12	54,65
7	Mirëmbajtja e sheshit "Richard Holbrouk"	Shesh	m ²	85	0,0414	1	12	42,23
8	Mirëmbajtja e parkut "Lidhja e Prizrenit"	Park	m ²	120	0,0414	1	12	59,62
9	Održavanje parka kod džamije	Park	m ²	180	0,0414	1	12	89,42
10	Hasan Kabashi	Park	m ²	500	0,0414	1		-
11	Park u Požaranje	Park	m ²	5.000	0,0414	1	12	2.484,00
12	Orezivanje drveća		komad		0,0414	1	12	-
13	Park kod GCPM u Vitini	Park	m ²	1.000	0,0414	1	12	496,8
14	Park kod CSR	Park	m ²	650	0,0414	1	12	322,92
15	Park kod AMF Požaranje	Park	m ²	2.000	0,0414	1	12	993,6
16	Park blizu Kuće Muzeja	Park	m ²	80	0,0414	1	12	39,74
17	Park pored ambulante u selu Jerli Sadovini	Park	m ²	80	0,0414	1	12	39,74
18	Održavanje rečnog korita od mosta (blizu autobuske stanice), čišćenje potoka od ul."Brigada 173" do ul. "2 Korriku"	Rečno korito	m ²	17.982	0,03	1	12	6.473,52
19	Nabavka i sadnja ukrasnog cveća		komad	2.280	0,5	2	1	2.280,00
20	Nabavka i sadnja ruža		komad	1.000	0,5	2	1	1.000,00
21	Održavanje ukrasnog cveća	Zeleni prostor	m ²	3.800	0,004	8	6	729,6

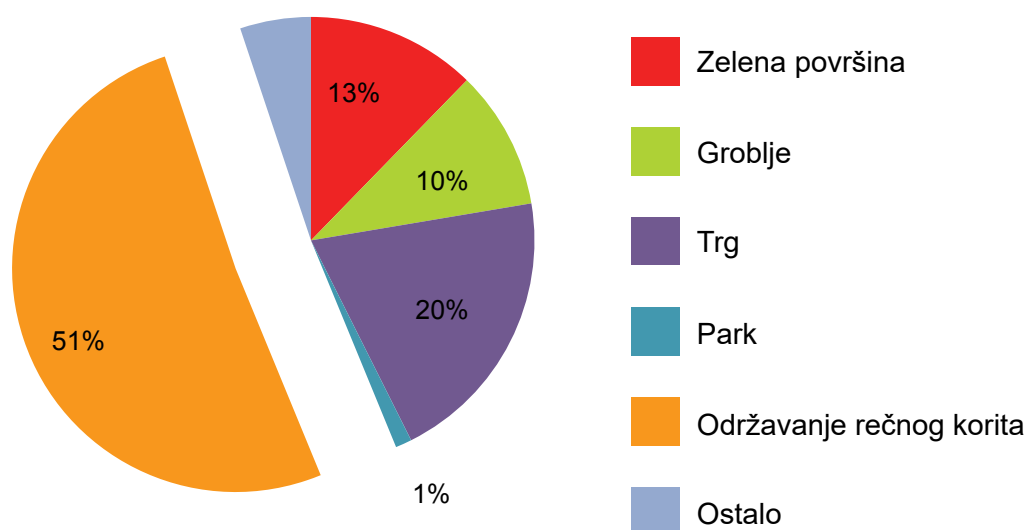
22	Nabavka i održavanje ukrasnog drveća	Zeleni prostor	komad	25	26	1	1	650	
23	Mirëmbajtja e hapësirave gjelbëruese në rrethrotullimet	Hapësirë gjelbëruese	m ²	233	0,4	3	1	279,6	
				53.025					
								Održavanje JOP-a	21.158,49
								Higijensko održavanje puteva	26.269,06
								Pranje puteva i trotoara	7.296,96
								Letnje i zimsko održavanje puteva	48.000
								Ukupno za 2017.	102.724,51

Održavanje JOP-a i puteva

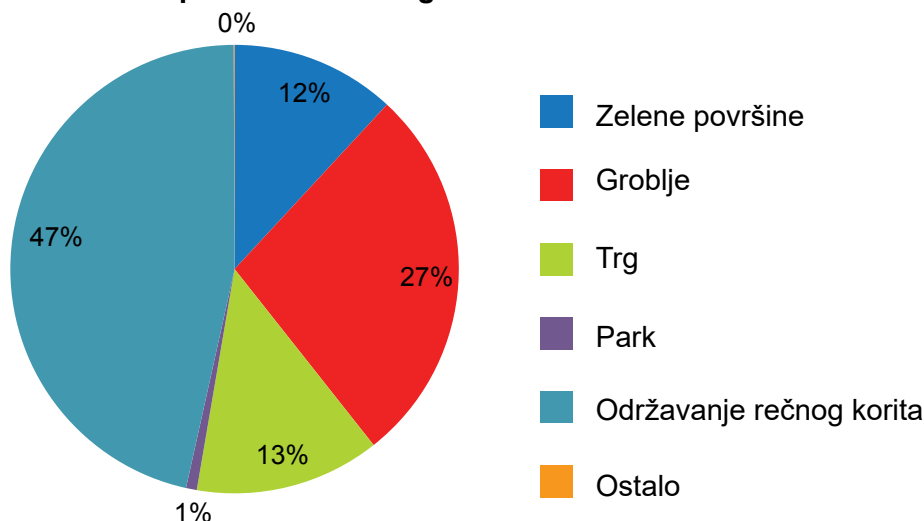

Slika 4: Odnos između JOP-a i održavanja puteva

Troškovi za održavane površine JOP-a u 2015

Održavane površine u 2015. godini

Slika 5: Površine prema kategoriji, održavane u 2015. godini

2.4. Opšti opis aktivnosti za različite oblasti održavanja

- Aktivnosti čišćenja uključuju: sakupljanje i uklanjanje otpada i lišća, čišćenje odvodnih kanala, čišćenje grafita, čišćenje staza i izgrađenih površina (sa betonskim kockama, asfalt, beton, fontane, umetnička dela, itd);
- Aktivnosti hortikulture uključuju: navodnjavanje, košenje, sadnju, đubrenje, ventilaciju, dez-insekciju, održavanje niskog, srednjeg i visokog zelenila, itd;
- Aktivnosti održavanja izgrađenog okruženja u okviru JOP-a uključuju: održavanje/manje popravke staza, izgrađene površine, urbane stolarije, igrališta za decu, fontane, sistema navodnjavanja, održavanje skulptura i drugih umetničkih dela, održavanje javne rasvete, itd.

3. VIZIJA, CILJEVI I STRATEGIJA O JOP-U

3.1. Vizija Skupštine opštine Vitina o JOP-u

Vizija grada Vitina određena je u Opštinskom razvojnom planu. Ovaj plan određuje dugoročna očekivanja grada (2010-2020) u mnogim važnim oblastima razvoja, u kojem spada i životna sredina.

“Vitina – kulturna kolevka albanske škole“, most održivog razvoja, moderan, snažan, funkcionalan u svim sadržajima. Policentrična opština, atraktivna za život i rad. Opština koja će javno-privatnim partnerstvom utvrditi kvalitetne usluge, tržišne ekonomske, industrijske i turističke aktivnosti. Opština, koja će sa svim svojim resursima biti atraktivna za investicije i preduzetništvo, posebno u predaivačkoj industriji, agrobiznisu, turizmu lečenja, kulturnom i rekreativnom, sa posebnim naglaskom u razvoju poljoprivrede i pre svega prijateljski nastrojena opština prema okruženju.”(ORP Vitina).

“Vitina sa površinama JP-a koja omogućuje atraktivan život, određuje kvalitetne usluge a pre svega je prijateljski nastrojena opština prema okruženju” “. Vizija opštine izvedena iz ORP-a Vitina.

U cilju pružanja vizije za JOP u gradu Vitina, Radna grupa je, u konsultaciji sa Koordinacionom grupom, razvila sledeće opšte ciljeve i strategiju za njihovo postizanje:

1. Da uredi (revitalizuje) JOP sa dobrim, dobro povezanim, jako funkcionalnim i karakterističnim/uočljivim pristupom;
2. Podržava i promoviše na aktivan način javno-privatno partnerstvo i uključivanje zajednice. Podrška i partnerstvo bilo u smislu podizanja svesti (očuvanje JOP-a), bilo u aktivnom učešću kao i konsultacija građana u planiranju novih JOP-a u skladu sa potrebama zajednice.

3.2. Specifični ciljevi i zadaci

Cilj 1 – Pобоljšanje kvaliteta postojećih JOP-a

- Zadatak 1: Podizanje nivoa održavanja i poboljšanje kvaliteta JOP-a tokom srednjoročnog perioda 2017-2021 kroz sprovođenje izrađenog plana.

Cilj 2 – Promovisanje JOP-a

- Zadatak 1: Podizanje svesti zajednice o održavanju JOP-a tokom srednjoročnog perioda 2017-2021.

Cilj 3 – Revitalizacija postojećih JOP-a

- Zadatak 1: Do kraja 2017. godine, treba izvršiti revitalizaciju 25.000 m² postojećih parkova.
- Zadatak 2: Do kraja 2018. godine, treba izvršiti revitalizaciju 35.000 m² postojećih parkova.
- Zadatak 3: Do 2021. godine, treba izvršiti revitalizaciju oko 20.000 m² parkova i zelenih površina.

4. FINANSIJSKI PLAN

Tab. 9 Finansijski plan za održavanje JOP-a

Opština	Vitina
Period plana	2017-2021
Broj JOP-a	39

Godišnji plan održavanja je zasnovan na aktuelnim budžetskim planiranjima opštine Vitina, sa ciljem poboljšanja kvaliteta JOP-a. Polazna tačka finansijskog plana je mogućnost pokrivanja troškova održavanja za godišnje planirane aktivnosti održavanja. Plan za održavanje JOP-a za period plana 2017-2021 obuhvata sve postojeće javne površine, kao i sve troškove održavanja JOP-a koji će biti izgrađeni kao deo Investicionog plana za period 2017-2021.

Tab. 10 Broj JOP-a prema kategorijama

Tabela 1: Broj JOP-a prema kategorijama				
Br.	Kategorija JOP-a	Urbana	Ruralna	Ukupno
1	Parkovi	4	3	7
2	Trgovi	7	3	10
3	Šetališta	1		1
4	Rečna korita	1		1
5	Sportski tereni	1	2	3
6	Zelene površine na kružnom toku	2		2
7	JOP pored memorijala		5	5
8	JOP pored spomenika		5	5
9	Groblja palih boraca	1	1	2
10	Zelene pijace	1		1
11	Stočne pijace		1	1
12	Groblja			0

Tab. 11 Površine puteva i trotoara

Br.	Opis	Urbana zona (m ²)	Ruralna zona (m ²)	Ukupno (m ²)
13	Putevi i trotoari	44.991		44.991

Tab. 12 Izveštaj prema aktivnostima

2	Javne otvorene površine u 2017. godine sastoje se od:	
2.1	Javnih otvorenih površina	39
2.2	Procenjene vrednosti godišnjih troškova održanih površina	130.842,91 €
2.3	Prosečne mesečne vrednosti troškova održavanja	10.903,58 €
2.4	Aktivnosti čišćenja: troškovi održavanja su u iznosu od	43.180,37 €
	Aktivnosti čišćenja: % održavanja iz godišnjih troškova	33,00%
2.5	Hortikulturnih aktivnosti: troškovi održavanja su u iznosu od	32.690,30 €
	Hortikulturnih aktivnosti: % održavanja iz godišnjih troškova	24,98 %
2.6	Aktivnosti u izgrađenom okruženju: troškovi održavanja su u iznosu od	54.972,24 €
2.7	Aktivnosti u izgrađenom okruženju: % održavanja iz godišnjih troškova	42,01 %

Tab. 13 Aktivnosti održavanja

Tabela 2: Troškovi i procentualni odnos aktivnosti održavanja				
Br.	Skraćenica	Opis kategorije	Ukupno	%
1	AP	Aktivnosti čišćenja	43.180,37 €	33,00%
2	AH	Hortikulturne aktivnosti	32.690,30 €	24,98%
3	AAN	Aktivnosti u izgrađenom okruženju	54.972,24 €	42,01%

Tab. 14 Održavanje prema kategorijama

Tabela 3: Održavanje na osnovu glavnih kategorija														
Kategorija	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Ukupno(€)	%
AP (€)	2.594	2.594	3.176	4.061	4.081	4.061	4.061	4.061	4.131	4.106	3.607	2.645	43.180,37	33%
AH (€)	0	0	1.735	6.350	5.846	4.972	4.861	4.861	2.973	1.092,30	0	0	32.871,3	25%
AAN (€)	0	375	6.337	5.883	6.183	5.883	5.883	5.883	5.935	5.883	6.727,24	0	54.551,24	42%
Ukupno (€)	2.594	2.969	11.248	16.294	16.110	14.916	14.805	14.805	13.039	11.081,3	10.334,24	2.647,37	13.842,91	100%
%	2%	2%	9%	12%	12%	11%	11%	11%	10%	9%	8%	2%		

Tab. 15 Održavanje po tromesečju

Troškovi održavanja po tromesečju		
Opis	Iznos u evrima	Iznos u %
Prvo tromesečje TM1 (januar-mart)	16,811.00 €	13%
Drugo tromesečje TM2 (april-jun)	47,320.00 €	36%
Treće tromesečje TM3 (juli-septembar)	42,649.00 €	33%
Četvrto tromesečje TM4 (oktobar-decembar)	24,062.91 €	18%
Ukupno	130.842.91€	100%

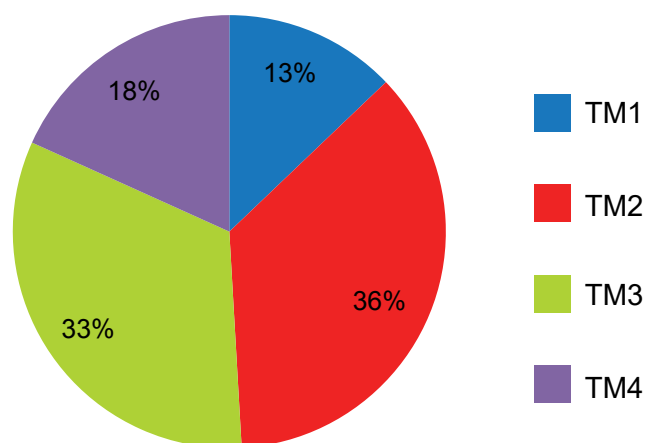
Tab. 16 Održavanje prema glavnim kategorijama

Održavanje zasnovano na glavnim odvojenim tromesečnim kategorijama						
Kategorija	TM1	TM2	TM3	TM4	Ukupno	%
Aktivnosti čišćenja	8.364,99 €	12.203,64 €	12.253,64 €	10.358,09 €	43.180,36 €	33%
Hortikulturene aktivnosti	1.735,23 €	17.168,07 €	12.695,50 €	1.272,50 €	32.690,30 €	25%
Aktivnosti u izgrađenom okruženju	6.712,20 €	17.947,99 €	17.700,58 €	12.190,48 €	54.551,25 €	42%
Ukupno	16.812,42 €	47.319,71 €	42.649,72 €	23.821,07 €	130.842,91 €	100%
%	13%	36%	33%	18%	100%	

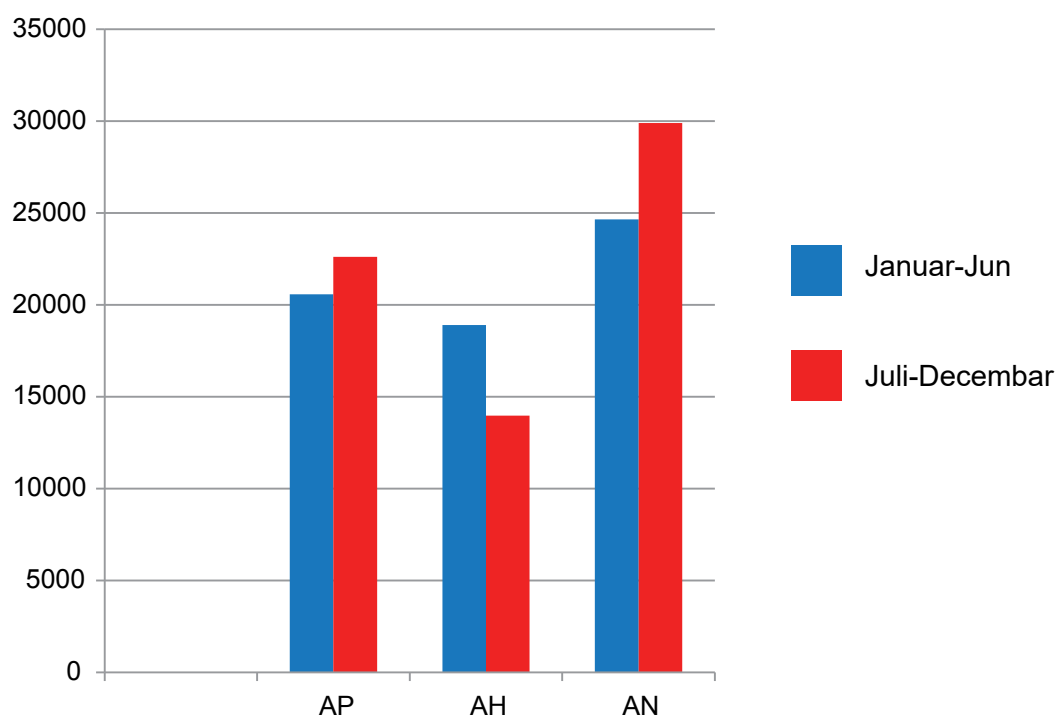
Tab. 17 Održavanje prema aktivnostima u odnosu na vremenske periode

Održavanje zasnovano na glavnim kategorijama za šestomesečni period				
Kategorija	Januar-Jun	Juli-Decembar	Ukupno	%
Aktivnosti čišćenja	20,567.00 €	22,613.37 €	43.180,37 €	33%
Hortikulturene aktivnosti	18,903.00 €	13,787.30 €	32.690,30 €	25%
Aktivnosti u izgrađenom okruženju	24,661.00 €	30,311.24 €	54.972,24 €	42%
Ukupno	64.132,13 €	66.711,91 €	130.842,91 €	100%
%	49%	51%		

Troškovi održavanja JOP-a po tromesečju

Slika 6: Troškovi održavanja

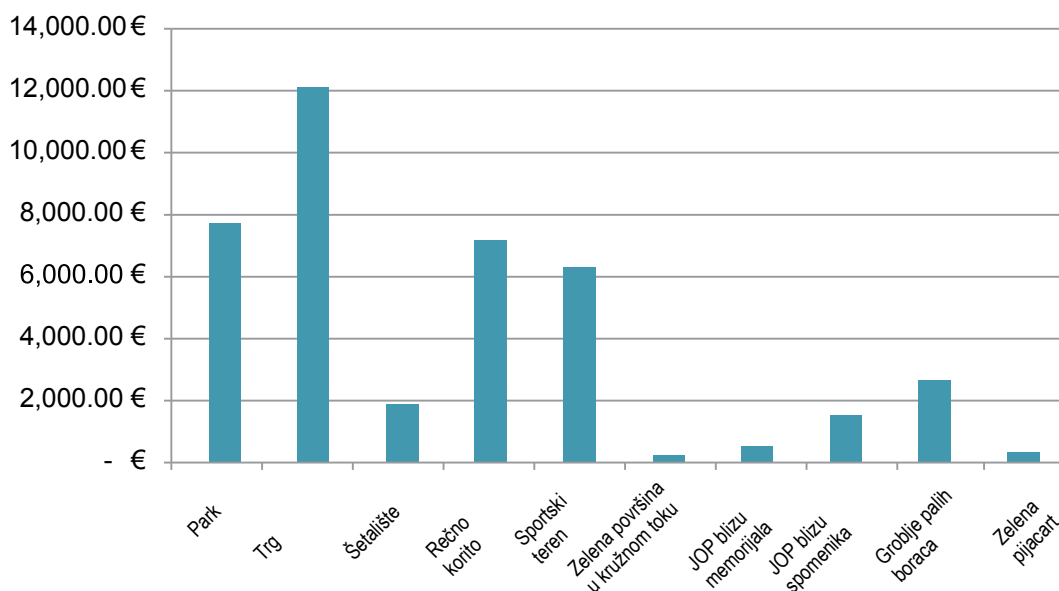
Slika 7: Grafički prikaz troškova održavanja prema aktivnostima održavanja

Tab. 18 Održavanje po tipologiji

Tabela 7: Održavanje po tipologiji JOP-a		
Kategorija	Iznos	%
Parkovi	7.746,71 €	5,93%
Trgovi	12.116,00 €	9,28%
Šetališta	1.894,12 €	1,45%
Rečna korita	7.170,56 €	5,49%
Sportski tereni	6.319,24 €	4,84%
Zelene površine na kružnim tokovima	234,90 €	0,18%
JOP pored memorijala	545,85 €	0,42%
JOP pored spomenika	1.522,66 €	1,17%
Groblje palih boraca	2.673,53 €	2,05%
Zelene pijace	344,44 €	0,26%

Tab. 19 Održavanje ostalih JOP-a

Ostalo		
Stočna pijaca	324,57 €	0,25%
UKUPNO	40.892,59 €	31%

Slika 8: Grafički prikaz prema kategorijama JOP-a

4.1. Planirani troškovi održavanja za srednjoročni period1

Planirani troškovi održavanja za period plana su zasnovani na procenjenim troškovima za 2017. godinu, koji predstavljaju osnovu za projekciju troškova tokom perioda plana. Stopa povećanja troškova za period plana je procenjena da iznosi 3,5% na godišnjem nivou, u kojoj su uključeni svi troškovi koji će tokom perioda plana zabeležiti porast, na osnovu povećanja potreba za kvalitetno održavanje JOP-a.

Tab. 20 Ukupni troškovi održavanja za period 2017-2021.

Tabela 8: Održavanje na osnovu tipologija JOP-a za period 2017-2021.					
	2.017,00 €	2.018,00 €	2.019,00 €	2.020,00 €	2.021,00 €
		>3,5%	>3,5%	>3,5%	>3,5%
Parkovi	7.746,71 €	8.017,84 €	8.298,47 €	8.588,91 €	8.889,53 €
Trgovi	12.116,00 €	12.540,06 €	12.978,96 €	13.433,22 €	13.903,38 €
Šetališta	1.894,12 €	1.960,41 €	2.029,03 €	2.100,04 €	2.173,55 €
Rečna korita	7.170,56 €	7.421,53 €	7.681,29 €	7.950,13 €	8.228,39 €
Sportski tereni	6.319,24 €	6.540,41 €	6.769,32 €	7.006,25 €	7.251,47 €
Zelene površine na kružnom toku	234,90 €	243,13 €	251,64 €	260,44 €	269,56 €
JOP pored memorijala	545,85 €	564,96 €	584,73 €	605,20 €	626,38 €
JOP pored spomenika	1.522,66 €	1.575,96 €	1.631,12 €	1.688,20 €	1.747,29 €
Groblja palih boraca	2.673,53 €	2.767,10 €	2.863,95 €	2.964,19 €	3.067,93 €
Zelene pijace	344,44 €	356,49 €	368,97 €	381,89 €	395,25 €
	40.568,01 €	41.987,89 €	43.457,46 €	44.978,48 €	46.552,72 €

5. PODIZANJE JAVNE SVESTI

5.1. Opštinska strategija i aktivnosti sa zajednicom

Uključivanje zajednice, civilnog društva i javnosti na poboljšanje upravljanja JOP-a je od značajne važnosti, a uticaj učesnika je od opšteg interesa za očuvanje i promociju JOP-a. Oni svi znaju i razlikuju značaj koji JOP-i imaju za lokalni identitet i dobrobit građana.

Veoma dobro je poznata važnost procesa povezivanja energije kod bilja, zvanog fotosinteza, tokom kojeg se apsorbira ugljen-dioksid (CO₂) i oslobađa se kiseonik (O₂). Efekti ovog procesa na balansiranju zagađenja mogu se saopštiti građanima kroz letke sa simboličnom i figurativnom porukom, kroz aktivnosti i kulturne događaje organizovanih sa decom osnovnih škola, ali i sa drugim mladim ljudima, u srednjim školama, predškolskim ustanovama, na otvorenim ambijentima, itd.

U tom pogledu, odgovarajuća odeljenja u opštinskim institucijama, zajedno sa zajednicom i navedenim udruženjima, mogu planirati različite kulturne aktivnosti u određenim danima, kao na primer: Dan Proleća, Dan Zemlje itd, koji bi podsetili na osnovna znanja i skrenuli pažnju javnosti u vezi sa životnom sredinom u kojoj građani provode svoje dragoceno vreme.

Kao što je gore navedeno, opštinska strategija u tom smislu mogla bi da se primeni preko različitih javnih aktivnosti, kao što su:

1. Podizanje svesti o životnoj sredini putem edukacije

- Predavanja/prezentacije u školama, sa fokusom na vrednosti životne sredine i doprinosu koji deca mogu da daju u tom pogledu;
- Organizacija kulturnih, sportskih, društvenih događaja, koji su praćeni aktivnostima čišćenja, sadnje sadnica, različitim uređenjima prostora, itd.

2. Leci, umetnički radovi, medijske kampanje, itd.

Uloga lokalnih medija može se koristiti kroz programe koji su namenjeni za JOP, objavljivanja raznih građanskih organizacija, intervjua sa mladim i starim ljudima, različitih obrazovnih programa, promovisanja ideja i projekata, itd.

Objavljivanja u medijima mogu prethoditi planiranim kulturnim aktivnostima i događajima u određenim danima, kao što su oni koji su gore pomenuti, pozivajući građane da učestvuju i da svi daju svoj doprinos u proceni, planiranju i održavanju javnih otvorenih površina.

3. Akcije i zajedničke kampanje sa civilnim društvom

Opštinski i lokalni rukovodioci, kao i predstavnici naselja, mogu organizovati zajedničke akcije sa zajednicom u vezi sa čišćenjem JOP-a, uz podršku lokalnih institucija i preduzeća.

Početak prolećne sezone može se obeležiti organizovanim aktivnostima u čišćenju i uređenju grada. Aktivnosti zajednice, civilnog društva i školske omladine mogu se ranije planirati na godišnjem nivou i u različitim oblastima, kao što su:

- Akcije na čišćenju parkova i zelenih površina (iste mogu biti praćene nekim kulturnim događajem);
- Akcije na uređivanju i čišćenju sportskih terena (koje potom mogu biti praćene nekom sportskom aktivnošću);
- Briga o postojećem zelenilu (uklanjanje suvih grana, uređenje i orezivanje, navodnjavanje, ponovna sadnja, itd). Ovde, mogu pomoći preduzeća transportnim sredstvima, poklanjanjem sadnica, radnih alata, pomoćnih elemenata, itd.

U cilju podsticanja podizanja javne svesti, u takvim organizovanim događajima mogu biti predviđene i simbolične nagrade, kao što su:

- i. Zelena zastava za najodržaniji park ili prostor (možda i za naselje u kojoj se nalazi prostor);
- ii. Crvena zastava za najmanje održani park ili prostor.

Ovakvi događaji mogu podsticati radoznalost i privlačiti pažnju građana, i mogu da budu podsticaj za zajednicu da naredne godine budu dobitnici zvanja "najbolji" ili dobitnici "zelene zastave", ili da se eventualno oslobode od kaznenih zvanja "zarađenih" u prethodnoj godini.

Mogu biti dodeljena i druga stimulativna ili identifikaciona zvanja za različite površine, kao što su:

- i. prema nameni;
- ii. prema atraktivnosti;
- iii. prema udobnosti i mogućnosti odmora.

Aktivnosti civilnog društva ili nevladinih organizacija, udruženja zelenih itd., u promociji prirodnih projekata, kao što su:

- i. promocija ekosistema oko reka; stvaranje prirodnih pešačkih staza, održavanje postojećih stabala, sadnja novih stabala, itd.
- ii. stvaranje zelenih koridora duž pruge sa tamponima zelenila, drvoredi, pešačke i biciklističke staze, itd.

6. PRAĆENJE I RAZMATRANJE

Imenovanje službenika odgovornog za praćenje i procenu POJOP-a, projekata i aktivnosti u skladu sa odobrenim planom.

Odgovorni službenik nadgleda operatera koji je angažovan za održavanje JOP-a, proverava pružene usluge u kvantitativnom i kvalitativnom aspektu i prihvata poslove na osnovu privremenih situacija pre odobravanja plaćanja. Isti priprema mesečne izveštaje za Direkciju za javne službe i vanredne situacije i finansije, dok na šestomesečnoj osnovi priprema rezime periodičnih izveštaja sa preporukama, koje se mogu dostaviti i odgovarajućim komisijama u okviru Skupštine opštine.

Praćenje se može opisati kako sledi:

1. Utvrđivanje sprovodljivih aspekta plana koji prati/prosleđuje odgovorni službenik;
2. Sastavljanje obrazaca za unos podataka na osnovu kojih se ocenjuje napredak u sprovođenju plana;
3. Nalazi i njihova sistematizacija tokom praćenja prvog ciklusa sprovođenja POJOP-a, uključujući nalaze, preglede, kritike i komentare učesnika u sprovođenju plana, kao i sistematizaciju podataka iz analize periodičnih i završnih izveštaja od strane nadzornog organa/službenika;
4. Identifikacija uzroka i eventualnih posledica kao i poteškoća, uključujući analizu primenjenih materijala, korišćenu opremu, metodologiju, kao i procenu učinka i radne snage uključene u sprovođenju plana;
5. Identifikacija i evidentiranje propusta u prethodnom planu, uključujući opis poslova, merenja i prognoze, tehničke detalje, kao i kontrolu kvaliteta tokom prvog ciklusa sprovođenja plana;
6. Periodični i konačni izveštaji sa nalazima tokom sprovođenja prethodnog ciklusa plana, utvrđivanje eventualnih defekata i vreme za njihovo poboljšanje;
7. Posete i naknadne inspekcije kako bi se dokazalo poboljšanje eventualnih defekata, kao i procena sprovedenih projekata. Mišljenje korisnika i zajednice takođe može biti važno za izmene i dopune koje se mogu izvršiti u planu nakon završetka prvog ciklusa projekta, odnosno POJOP-a;

6.1. Dopuna i revizija POJOP-a

Dopuna plana se odnosi na manje promene u planu, koje mogu zauzeti mesto nakon prvog ciklusa projekta. Revizija se odnosi na velike promene i znatne promene u POJOP-u, kao posledica suštinskih promena ciljeva i zadataka. Revizija je interaktivni proces i sastoji se od istih koraka, kao i od onih sprovedenih tokom izrade originalnog/početnog plana za održavanje JOP-a.

a) Neke od oblasti koje su predmet dopune plana:

- i. Manje promene u ciljevima, strategiji i politika planiranja i održavanja;
- ii. Eventualne promene u standardima pružanja usluga itd.

b) Metodologija i koraci za praćenje u slučaju dopune POJOP-a:

- i. Priprema predloga za dopunu plana. Isti se može pripremiti od strane odgovornog službenika za praćenje POJOP-a, iz civilnog društva, zajednice, građana, itd;
- ii. Predlog se razmatra i analizira od strane nadležnih odeljenja, u ovom slučaju Direkcija za javne službe i vanredne situacije i Direkcija za urbanizam, planiranje i zaštitu životne sredine. Izveštaj objavljen nakon navedenog razmatranja predstavlja se Odboru za planiranje i urbanizam i Odboru za politiku i finansije, naglašavajući opšte implikacije koje su detaljno objašnjene, uključujući:
  - prirodu dopune POJOP-a;
  - cilj dopune plana;
  - utvrđivanje i opis dela predloženog plana za promenu, uključujući finansijske implikacije;
  - obrazloženja o dopuni plana;
  - predloženu metodologiju za izmene i dopune u POJOP-u.

Aneksi:

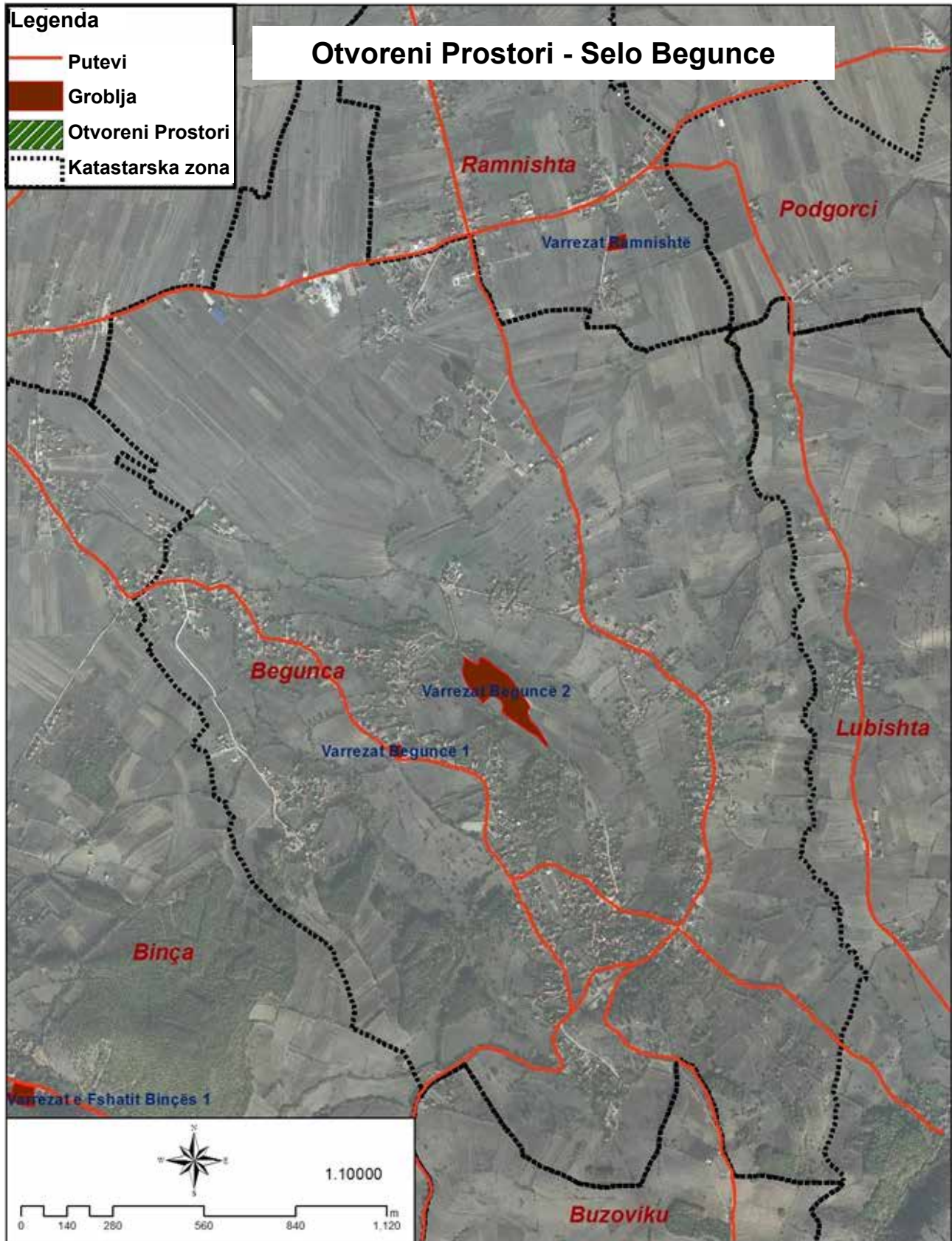
Aneks 1: Tematske mape

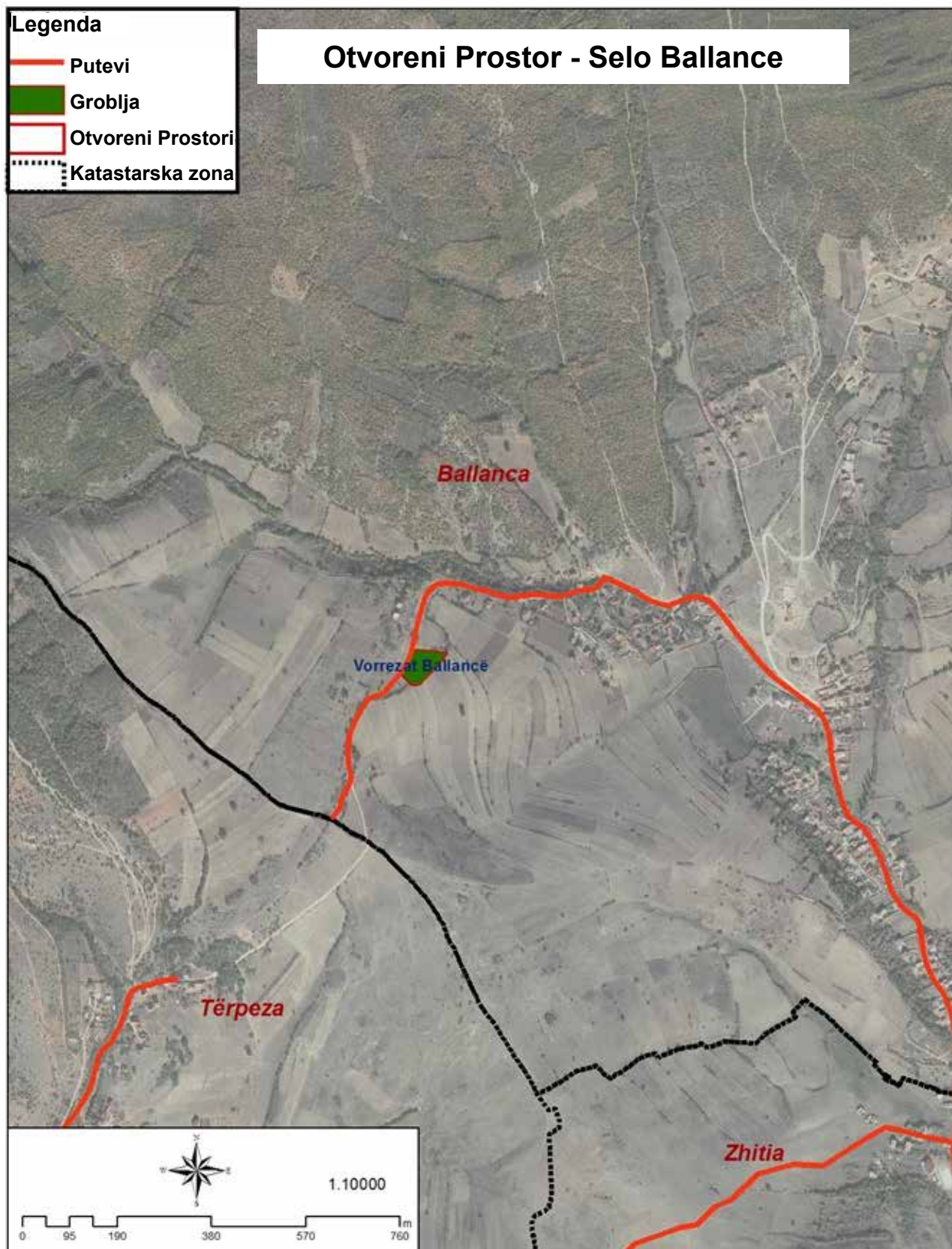
Aneks 2: Inventarizacija – Posebni planovi za održavanje JOP-a – Tabelarni oblici

Aneks 3: Oblik praćenja JOP-a

Aneks 4: Tehničke specifikacije/Standardi za održavanje JOP-a

Aneks1: Tematske mape

Aneks 4: Tehnički opisi, tipični za održavanje zelenila JOP-a

Formulacija sveobuhvatnog sistema koji će biti od koristi odgovornim opštinskim direkcijama za održavanje JOP-a, smatra se kao trenutna potreba. Kako bi se podržala opština u određivanju pristupa na lokalnom nivou, za sprovođenje su predložena dva tipična modela/nivoa održavanja. Mogu se kasnije dodati i ostali modeli i elementi, na taj način da se napravi jedan program održavanja na osnovu kojeg će se pripremati i budžet za održavanje JOP-a

Razlika između ove dve takozvane klase/nivoa održavanja je u pristupu održavanja JOP-a, u intenzitetu održavanja kao i u učestalosti aktivnosti. Nekim od JOP-a može više ili manje da bude prikladna jedna od opisanih opcija. Cena jedinice za održavanje mogu da variraju od mesta do mesta ili od modela do modela, zbog angažovane radne snage, cene materijala na tržištu, nivoa projekta, trajanja, vlažnosti životne sredine, intenziteta korišćenja JOP-a, itd.

Preporučuje se da se odrede standardne vrednosti održavanja, u cilju njihove normalizacije tokom ponovnih ciklusa projekta. Navedeni standardni opisi mogu nam biti od koristi ubuduće kao kriterijumi za procenu i nadgledanje održavanja JOP-a.

Tab. 22: Održavanje – Standard održavanja prema modelu 1

1	Model I:
	Primenjeno održavanje u pejzažu visokog i raznolikog kvaliteta, koje se odnosi na urbane zone sa velikim prometom, kao što su javni trgovi, centri, vladini prostori ili parkovi sa visokim prometom posetioca.
1.1.	Površine sa travom – visina trave prema vrsti/varijetetu. Košenje, najmanje jednom u pet dana, ili i češće (u tri dana). Provetravanje po potrebi, ali ne manje od dva puta godišnje. Ponovno sađenje prema potrebi. Kontrola loših trava, tako da njihovo prisustvo ne bude više od 5% površine.
1.2.	Đubrenje – prema optimalnim zahtevima o određenoj vrsti i kako bi obezbedili dovoljnu hranljivost tokom cele godine. Procenat azota, fosfora i kalijuma, prema preporukama za relevantne usluge. Da se izvrši đubrenje drveća, žbunjeva i cveća prema potrebi za optimalan rast.
1.3.	Navodnjavanje – automatskim ili ručnim prskanjem može biti adekvatno. Učestalost primene navodnjavanja prema potrebi u zavisnosti od padavina, temperatura i sezonskih uslova.
1.4.	Sakupljanje otpada/smeća – najmanje jednom dnevno, sedam dana u nedelji. U površinama koji se posećuju u velikom intenzitetu i još češće. Mesta sakupljanja i korpe trebaju biti dovoljne kako bi primile otpade bez evidentnih prolivanja.
1.5.	Orezivanje – Učestalost se diktira prema vrsti i varijetetu drva i žbunja, zahtevima projekta (formirana ili prirodna). Orezivanje u period prestale vegetacije.
1.6.	Kontrola insekata i bolesti - može biti 1) preventivna; prema nekom određenom programu. 2) Korektivna; putem hemijskih sredstava za eliminisanje primećenih problema. 3) Bez primene neke određene mere, dok nisu primećene konkretne štete na drveću ili zelenilu, ili dok različiti insekti nisu vidljivo iritirajući. Predviđeno je da se problemi spreče ili primete i izbegnu u ranim fazama.

1.7.	Čišćenje snega – treba da počne odmah nakon što se akumulira u debljini od 5 cm. Nikako se ne sme dozvoliti da sneg pokrije puteve, staze i prostor za parkiranje vozila duže nego popodneva sledećeg dana kada stanu padavine. Primena soli i peska smatra se prikladnim za smanjenje rizika povreda tokom padavina.
1.8.	Rasveta – Održavanje treba da obezbedi cilj projekta. Oštećeni sistemi treba da se poprave odmah nakon što se to primeti. Izmene sijalica treba da se vrše prvog radnog dana nakon prijavljivanja kvara.
1.9.	Površine – treba se vršiti čišćenje, brisanje i pranje površina gde se akumulira pesak, prljavština i/ili listovi kako se ne bi ni u koje vreme stvorio loš utisak ili nesigurnost o prostoru. Čišćenje, farbanje fleka u postojećim strukturama treba da se primeni svaki put kada se vide da su oštećene površine od atmosferskih uticaja ili ako su konzumirane tokom vremena. Farbanje površina koja su napravljena od drva, vrši se najmanje jednom godišnje. Fleke sa asfaltiranih površina treba da se uklone/očiste ili ofarbaju u roku od pet dana od trenutka uočavanja.
1.10.	Popravke – Popravke svih elemenata vrše se odmah nakon što se primeti da su rezervni elementi i radnici na raspolaganju. Kada su popravke kritične i mogu da predstavljaju prepreke za korisnike, iste se mogu odložiti za pogodniji period.
1.11.	Inspekcija – Inspekcije površina od strane odgovornih lica trebaju biti svakodnevne.
1.12.	Cveće/žardinjere za cveće – Pažnja sa navodnjavanjem, đubrenjem, kontrolom bolesti i loših trava je potrebna, i to najmanje jednom nedeljno. Stanje svežeg cveća i bez loših trava treba da bude poželjni standard.
1.13.	Pokrivene površine za odmaranje – nisu uvek deo projekata, ali tamo gde postoje, njima se treba pridati posebna pažnja i svakodnevno čišćenje, pogotovo tokom dana kada je promet viši.
1.14.	Poseban sadržaj – Elementi kao fontane, česme sa pijaćom vodom, skulpture, umetnička dela, stubovi zastava, kontrolne barijere, itd, mogu biti deo integralnih projekata, i iste zahtevaju održavanje koje za površine prve klase mogu da budu relativno visokih redova.

Tab. 23: Održavanje – Standard održavanja prema modelu 2

2 Model II:	
Prosečan nivo održavanja, koji se nadovezuje sa lokacijama sa prosečnim ili nižim razvojem, sa prosečnim ili nižim prometom, sa ograničenim budžetskim kapacitetima za održavanje.	
2.1.	Površine sa travom – Visina trave prema vrsti/varijetetu. Košenje se vrši najmanje jednom u deset dana. Provetranje se ne primenjuje, osim ako slab kvalitet površine ne nameće to ili đubrenje površine. Ponovno sađenje samo kada se primeti veliki goli prostor. Mera kontrole loših trava, onda kada više od 50% malih površina je pokriveno njima, ili gde 15% i više od ukupne površine je pokriven slabim kvalitetom.
2.2.	Đubrenje – samo kada trava nije u stanju sa se normalno razvije. Retko đubrenje, jednom godišnje. Predložena norma, pola predviđene mere za površine prve klase.
2.3.	Navodnjavanje – U zavisnosti od preovlađujuće klime. Površine zavise od atmosferskih padavina sa eventualnim dopunskim navodnjavanjem tokom suvog perioda. Kada je to potrebno, norma učestalosti bi bila jednom do dva puta (možda i dva do tri puta) nedeljno.
2.4.	Sakupljanje otpada/smeća – Najmanje dva do tri puta nedeljno. Veća učestalost korišćenja može da diktira češće održavanje tokom vrućih sezonskih perioda.
2.5.	Orezivanje – Kada se smatra potrebnim zbog zdravstvenih razloga ili zbog vidljivosti i vizura. Za većinu drveća i žbunja ne češće od jednom u dve ili tri godine.
2.6.	Kontrola insekata i bolesti – samo u slučaju neke epidemije ili na osnovu ozbiljnih žalbi. Mere kontrole mogu se primeniti kada postojanje drveća je ugroženo ili kada se dovodi u pitanje udobnost korisnika.
2.7.	Čišćenje snega – na osnovu zahteva lokalnih zakona, ali uglavnom treba da se primeni na dan nakon padavine snega. Neke od površina ili staza mogu uopšte da se ne očiste.
2.8.	Rasveta – Zamena sijalica kada se primeti kvar/da su izgorela, ili nakon što se kvar bude izvestio.
2.9.	Površine – Čišćenje na osnovu žalbi. Prepravke ili zamene zavisno od budžeta na raspolaganju.
2.10.	Popravke – Kada god bezbednost i funkcionisanje bude u pitanju.
2.11.	Inspekcija – jednom nedeljno.
2.12.	Cveća /žardinjere za cveće – Samo održavanje dugogodišnjih biljaka.
2.13.	Pokrivene površine za odmor – kada postoje, održavaju se najmanje dva puta nedeljno. U zavisnosti od slučaja i češće.
2.14.	Poseban sadržaj – minimalno održavanje, imajući u vidu funkciju i bezbednost korisnika.

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republik of Kosovo

AKTIVITETE E BAZËSHME : BASHKIMET DHE
KOMUNA E VITISË - OPSTINA VITINA

23.12.2016

NR. I PROJEKTIT	01-03/1708	DATA E VENDORIA	23.12.2016
NR. I SHËRBIMIT		NR. I SHËRBIMIT	

Komuna e Vitisë
Opstina Vitina
Municipality of Viti/na

Në bazë të nenit 12, paragrafi 12.1 dhe paragrafi 12.2 pika d) të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale të Kuvendit të Republikës së Kosovës, Gazeta Zyrtare Nr. 28/2008, nenit 36, paragrafi 36.2 pika d) të Statutit të Komunës së Vitisë Nr. 013/491, të datës 21.04.2011, Kuvendi i Komunës së Vitisë, në mbledhjen e mbajtur më 21.12.2016, miraton këtë:

V E N D I M

Për aprovimin e Planit të mirëmbajtjes së hapësirave të hapura publike në Komunën e Vitisë 2017-2021

Neni 1

Kuvendi i Komunës së Vitisë aprovon Planin e mirëmbajtjes së hapësirave të hapura publike në Komunën e Vitisë për vitin 2017-2021.

Neni 2

Pjesë përbërëse e këtij vendimi është Propozim Planit i mirëmbajtjes së hapësirave të hapura publike në Komunën e Vitisë për vitin 2017-2021, me nr. 02-07/1671 i datës 15.12.2016.

Neni 3

Për zbatimin e këtij vendimi dhe planit do të kujdeset Drejtoria për Urbanizim, Planifikim dhe Mbrojtje të Mjedisit dhe Drejtoria për Kadastër, Pronë dhe Gjeodezi.

Neni 4

Ky vendim hynë në fuqi 15 ditë pas regjistrimit në Zyrën e Protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, si dhe publikimit në web faqen e Komunës së Vitisë.

Vendimi u dorëzohet:

1. Drejtorisë për Urbanizim, Planifikim
2. Drejtorisë për Kadastër Pronë
3. Shërbimit të Kuvendit
4. Arkivit.

KUVENDI I KOMUNËS SË VITISË

 <p>Republika e Kosovës Republika Kosova Republic of Kosovo</p>		 <p>Komuna e Vitisë Opština Vitina Municipality of Viti/na</p>
--	--	---

U skladu sa članom 12, stav 12.1. i stavu 12.2, tačka d) Zakona o lokalnoj samoupravi Skupštine Republike Kosovo, Službeni list br. 28/2008, član 36, stav 36.2, tačka d) Statuta Opštine Vitina br. 013/491 od 21. 4. 2011. Skupština opštine Vitina na sednici održanoj 21. 12. 2016, usvaja ovu:

ODLUKU

O usvajanje Plana održavanja javnih otvorenih površina u opštini Vitina 2017-2021.

Član 1

Skupština opštine Vitina usvaja Plan održavanja javnih otvorenih površina u opštini Vitina za 2017-2021.

Član 2

Sastavni deo ove odluke je Predlog plana za održavanje javnih otvorenih površina u opštini Vitina za 2017-2021. godine, br. 02-07/1671 od 15. 12. 2016.

Član 3

Za sprovođenje ove Odluke i plana se staraju Direkcija za urbanizam, planiranje i zaštitu životne sredine i Direkcija za katastar, imovinu i geodeziju.

Član 4

Ova odluka stupa na snagu 15 dana nakon registracije u Kancelarije protokola Ministarstva za administraciju lokalne samouprave i objavljivanja na internet stranici opštine Vitina.

<p>Odluka se dostavlja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Direkcija za urbanizam, planiranje 2. Direkcija za katastar, imovinu 3. Službi opštine 4. Arhivi 	<p>SKUPŠTINA OPŠTINE VITINA PRESEDAVAJUĆI Naim Pira</p> <hr/>
--	---

Plan za održavanje
Javnih otvorenih površina
2017-2021
Opština Vitina

HELVETAS
Swiss Intercooperation

KOSOVO

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Cooperation Office Kosovo